

CYKLOTRASY NA SLOVENSKU

ZNAČENÉ CYKLOTRASY A GREENWAYS

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

RNDr. Juraj Hlatký, CSc.

Slovenský cykloklub
Nám. Slobody 6
921 01 Piešťany
email: scykloklub@stonline.sk
www.cykloklub.sk

1. Slovenský cykloklub - kto sme?

Slovenský cykloklub (SCK) je občianskym združením s celoslovenskou pôsobnosťou. Vznikol registráciou na Ministerstve vnútra SR dňa 30.6.1994 pod spisovým číslom VVS/1-900/90-9748.

Hlavným poslaním SCK je vytváranie podmienok pre pohyb na bicykli, tvorba siete cykloturistických trás a organizovanie cykloturistických podujatí.

SCK má dnes 22 pobočiek a okolo 2000 registrovaných členov, niekoľko asociovaných členov a desiatky spolupracujúcich organizácií. Slovenský cykloklub má akreditáciu vzdelávacieho zariadenia Ministerstva školstva SR ako jediná organizácia na Slovensku v špecializácii značkár cykloturistických trás.

Od roku 1997 je SCK členom európskej cyklistickej federácie so sídlom v Bruseli, ako organizácia zastupujúca Slovenskú republiku. SCK je tvorcom siete cyklotrás na Slovensku, ktorá má dnes dĺžku skoro 9000 km. Je spracovateľom STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“. Systém značenia je patentovo chránený.

SCK je generálnym dodávateľom podkladov o legalizovanej cyklosieti na Slovensku pre kartografické vydavateľstvá VKÚ, a.s. Harmanec na Slovensku a SHOCart, spol. s r.o. v Českej republike.

Kontakty:

Slovenský cykloklub
Námestie Slobody 6
P.O. Box B-2
921 01 Piešťany

tel./fax: +421-(0)33-7740548
e-mail: scykloklub@stonline.sk
www.cykloklub.sk

predseda: RNDr. Juraj Hlatký, CSc. , tel. 0903406562

podpredseda: Ing. Peter Ištoňa

tajomníčka: Ing. Mária Zuzaniaková

2. Čo sme dosiahli?

Za desať rokov aktívnej práce v oblasti legalizácie a tvorby cyklosiete sme v spolupráci s desiatkami subjektov dokázali:

- legalizácia a vyznačenie cyklosiete v dĺžke takmer 9000 km
- prepojenie domácej cyklosiete s európskou cyklosietou (vrámci projektu Eurovelo)
- návrhy vedenia trás EUROVELO na Skovensku - okolo Dunaja a naprieč východným Slovenskom
- spracovanie jednotného systému cykloznačenia na Slovensku
- schválenie a akceptovanie tohto systému príslušnými organizáciami
- vyriešenie konfliktov cykloturista doprava lesné hospodárstvo peší turista
- spracovanie a vydanie STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“
- tisíce jednaní a povolovacích konaní
- tvorba cyklosiete na území NP a CHKO
- zakomponovanie cyklotrás do návštěvných poriadkov NP
- stovky cyklodokumentácií, štúdií
- vybudovanie akreditovaného školiaceho strediska, vydanie 2 učebných skript a metodických listov, metodických materiálov
- vyškolenie viac ako stovky cyklozačkárov na Slovensku
- vydanie desiatok propagačných materiálov k cykloturizmu
- realizácia stoviek projektov z predvstupových, štrukturálnych, domáčich a nadačných zdrojov, v pozícii koordinátorov a partnerov projektov
- pritiahnutie miliónov cykloturistov na značené trasy na Slovensku
- spolupráca na vydanie cyklomáp (2 vydania) a cykloatlasu Slovenska v spolupráci s VKÚ, a.s. Harmanec
- spolupráca pri vydaní edície máp Slovenska so zakomponovanou cyklosietou v spolupráci s firmou SHOCart, spol. s r.o. (ČR)
- vybudovanie dobrej značky a povedomia klubu
- vybudovanie profesionálnej organizácie, celoslovensky známej a úspešnej.

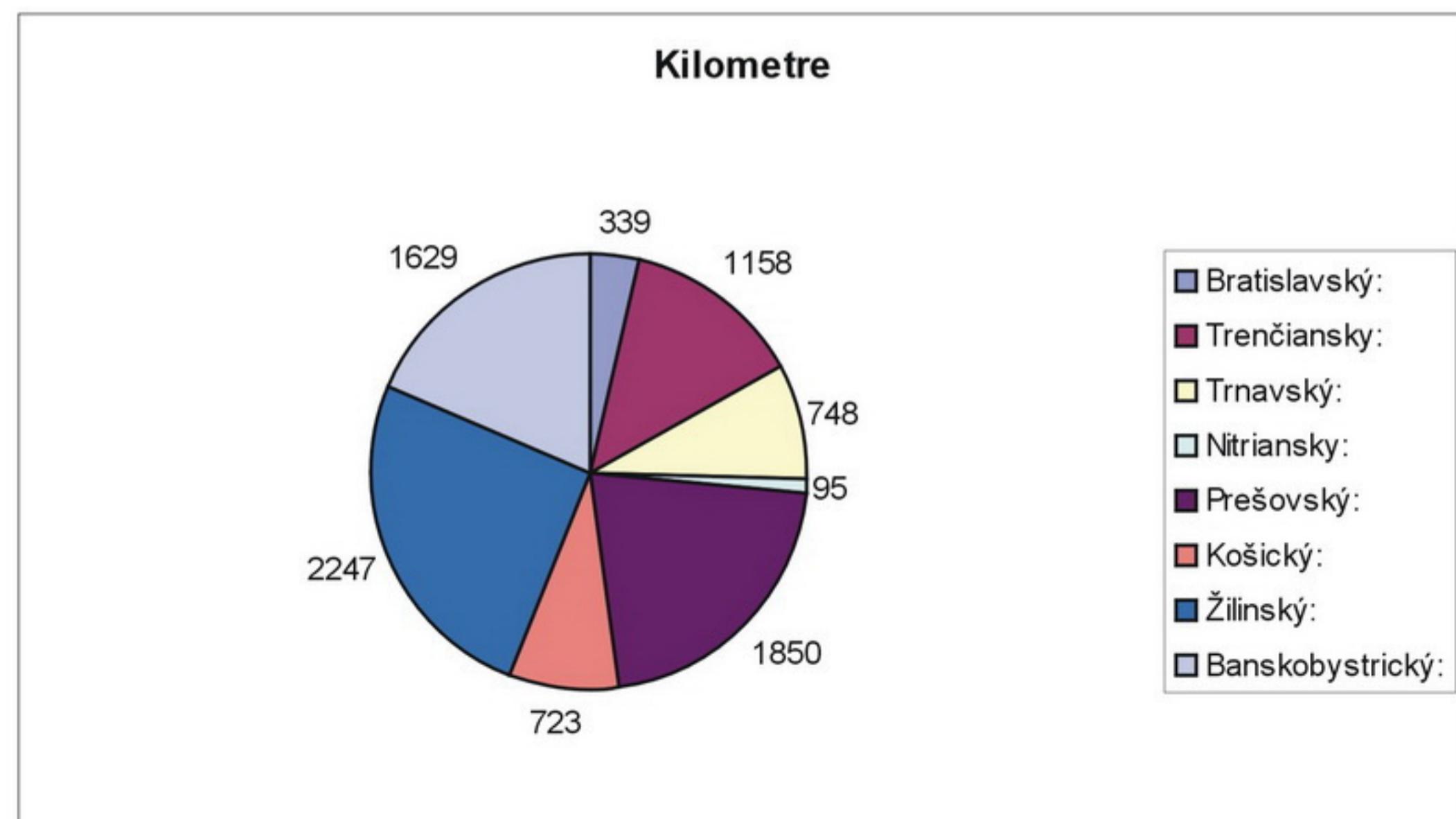
3. Cyklotrasy na Slovensku

Na Slovenku je v súčasnosti podľa STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“ vyznačená siet cykloturistických trás v dĺžke cca. 9000 km.

Celkove ju tvoria cyklotrasy v dĺžke	8789
Červené trasy cyklomagistrály v dĺžke	2554
Modré regionálne cyklotrasy v dĺžke	2637
Zelené regionálne cyklotrasy v dĺžke	2487
Žlté regionálne cyklotrasy v dĺžke	1111

Pri štatistickej analýze rozloženia týchto trás v jednotlivých samosprávnych krajoch môžeme vyčíslit:

Samosprávny kraj	počet km cyklotrás	percentuálne vyjadrenie
Bratislavský samosprávny kraj	339	3,8
Trnavský samosprávny kraj	748	8,5
Trenčiansky samosprávny kraj	1158	13,2
Nitriansky samosprávny kraj	95	1,1
Žilinský samosprávny kraj	2247	25,6
Banskobystrický samosprávny kraj	1629	18,5
Prešovský samosprávny kraj	1850	21,1
Košický samosprávny kraj	723	8,2
Spolu	8789	100

4. Cykloznačenie na Slovensku - STN 01 8028

STN 01 8028 - "Cykloturistické značenie"

Zhruba po troch rokoch vývoja rôznych variant systému značenia cyklotrás, pripomienkován Ministerstvom dopravy SR, Ministerstvom životného prostredia SR, vlastníkmi a správcami lesov, ochranármi vrátane viacerých národných parkov, Klubom slovenských turistov bol navrhnutý Systém jednotného cykloznačenia na Slovensku. Ten bol ešte rok v pripomienkovom konaní. Na prelome rokov 2000/2001 SCK spracoval STN 01 8028 „Cykloturistické značenie“. Norma bola pomerne nadčasová, pretože do dnešnej doby nevyžaduje aktualizáciu.

Vďaka tejto norme je na Slovensku aplikovaný jednotný systém cykloznačenia, domáci a zahraniční turisti poznajú tento systém od Bratislavы po Sninu a Ublu. Systém bol aplikovaný vo všetkých národných parkoch na Slovensku, zakreslený bol aj do máp VKÚ, a.s. Harmanec a SHOCart, spol. s r.o. Zádvěřice.

ICS: 01.080; 43.150	SLOVENSKÁ TECHNICKÁ NORMA	November 2000
STN	Cykloturistické značenie	STN 01 8028

Cyclo-touristic marking
Marquage cyclo-touristique
Radwegmarkierung

Predhovor
Táto norma rieši rozdelenie cykloturistických trás, stanovuje tvar, rozmery, farby a spôsob použitia prvkov cykloturistického značenia.
Nevzťahuje sa na pásové značenie chodníkov a zón pre cyklistov v intraviláne miest a obcí v zmysle dopravného značenia.

Citované normy
STN 01 8010-1: 2000 Bezpečnostné farby a značky. Časť 1. Definície a požiadavky na vyhotovenie
STN 01 8010-2: 2000 Bezpečnostné farby a značky. Časť 2. Bezpečnostné značky a značky na ochranu zdravia

Deskriptory podľa tezaura BSI ROOT
Kód deskriptora/znenie deskriptora: ATB.XO/ rozmery, ATE/ATI/ tvar, LBB.HC/ definície, LBH.M/ označovanie, MIE.R/ informačné značky, RCJ.J/ cyklistické cesty, VUH.L/ trasy

Vypracovanie normy
Spracovateľ: MIND Piešťany, IČO 31120954, Ing. Ivan Pobjecký, CSc., v spolupráci s SCK Piešťany.
Technická normalizačná komisia: TNK 62 Technické výkresy
Pracovník Slovenského ústavu technickej normalizácie: Ing. Drahomíra Sekerešová

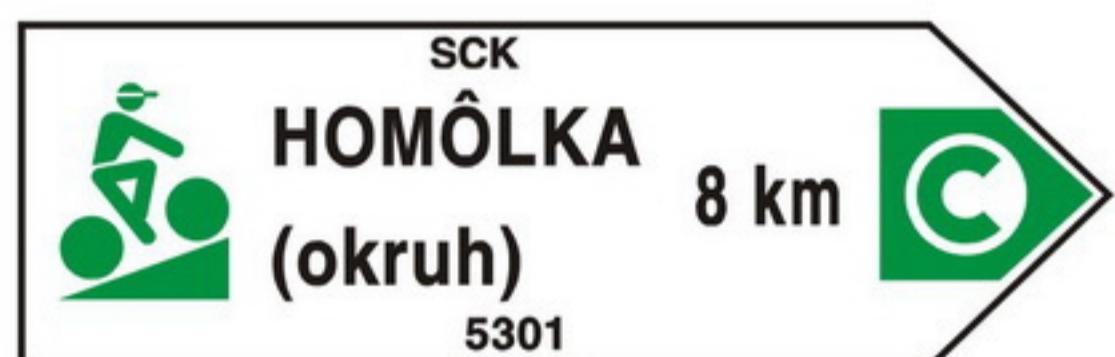
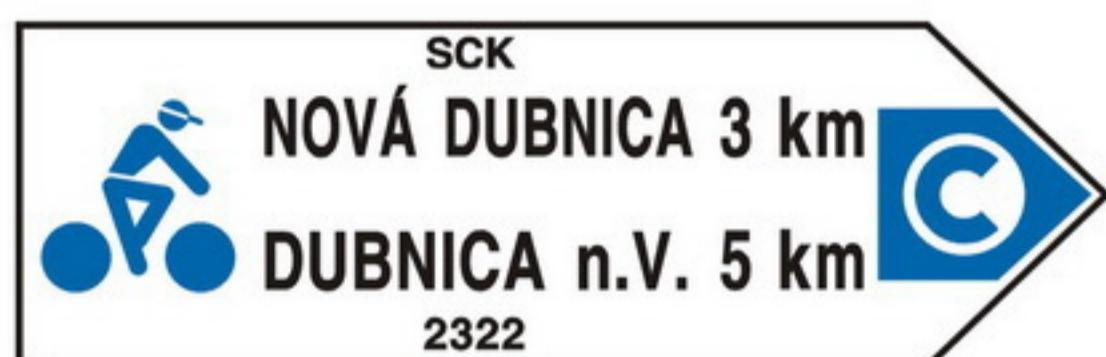
DIN © Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR
SLOVENSKÁ TECHNICKÁ NORMA

5. Delenie trás

Cyklotrasy delíme podľa vhodnosti bicykla a podľa farebnosti.

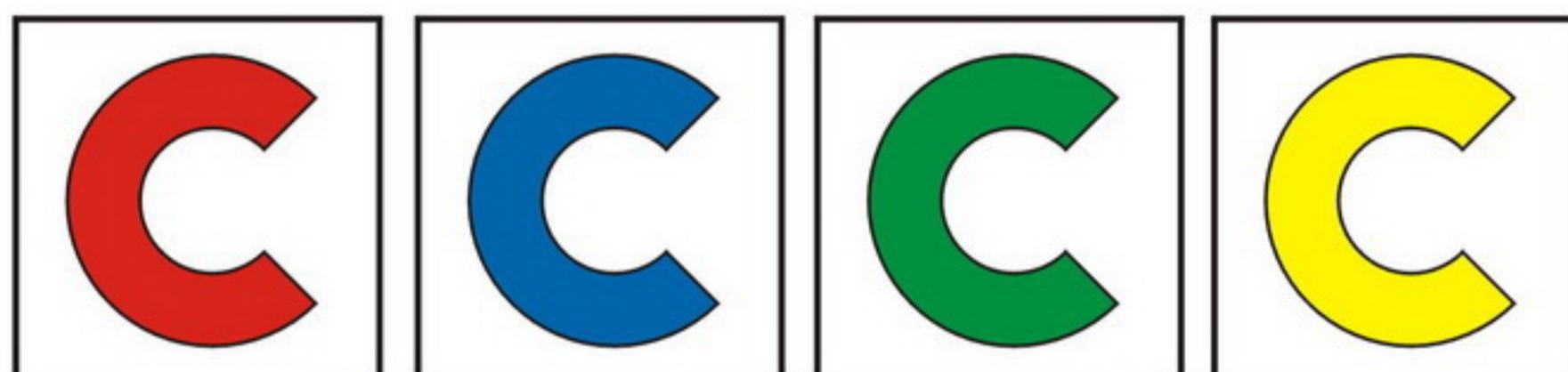
Podľa vhodnosti sa delia na:

- trasy pre cestnú cykloturistiku
- trasy pre horskú (MTB) turistiku

Trasy podľa farebnosti sa delia:

- červené - značia sa ſiou len cyklomagistrály a diaľkové cyklotrasy
- modré - značia ſiou paralelné cyklotrasy k diaľkovým cyklomagistrálam, alebo dlhšie regionálne trasy
- zelené - značia ſiou stredne náročné trasy, okruhy zdravia
- žlté - značia ſiou krátke odbočky a spojky.

V mapách a sprievodcoch sa používa ešte delenie trás podľa náročnosti:

REKREA - trasy ľahké

SPORT - trasy stredne ťažké

EXPERT - trasy ťažké

6. Maľované značenie a prvky cykloorientácie

Cykloturistické značenie pozostáva z dvoch položiek maľovaných značiek a prvkov cykloorientácie. Maľované značky tzv „céčka“ tvoria hlavný základ značenia trasy. Sú v štyroch farbách červenej, modrej, zelenej a žltej. Navigujú vždy cykloturistu na trase i v miestach, kde boli zničené prvky cykloorientácie. Pre ich umiestňovanie platia predpísané pravidlá, maľovať ich môžu vyškolení značkári SCK. Tí získavajú značkársky preukaz a oprávnenie značiť cyklotrasy. Sú pravidelne preškoľovaní. Poznajú tzv. povolené a zakázané objekty, na ktoré sa cykloznačenie môže umiestňovať. Pod prvkami cykloorientácie sa rozumejú rôzne cyklosmerovky, tabuľky a šípky. Pre ich umiestňovanie platia predpísané pravidlá, osádzat' ich môžu vyškolení značkári SCK. Tí získavajú značkársky preukaz a oprávnenie značiť cyklotrasy. Sú pravidelne preškoľovaní. Poznajú tzv. povolené a zakázané objekty, na ktoré sa cykloznačenie môže umiestňovať.

C

DO Fenix Snina
Cyklistická cesta
KRIŽOVATKA TOPOĽA
(325 m n.m.)

DO Fenix Snina
Cyklistická cesta
TOPOLA (PREVÉNÝ KOSTOLÍK) 2 km
Sedlisko obec 12,5 km
DO Fenix Snina

DO Fenix Snina
Cyklistická cesta
KRIŽOVATKA RUSKÝ POTOK
Sedlica (Táborisko) 5 km
21 km

DO Fenix Snina
Cyklistická cesta
KRIŽOVATKA JUDOV 11 km
STAKČÍN 16 km

DO Fenix Snina
Cyklistická cesta
KRIŽOVATKA JUDOV 11 km
STAKČÍN 16 km

DO Fenix Snina
KRIŽOVATKA POD RUNINOU
(454 m n.m.)

RUSKÉ (BÝVALÁ OBEC)

7 km

8880/2005

TOPOLA (PREJENÝ KOSTOLIAK)
KRIŽOVATKA TOPOLA

4 km

6 km

DO Fenix Snina

8880/2005

DO Života Štítava
Cyklistický chodník Štítava

ULIČ

(268 m n.m.)

DETVE 000000000000

KRÍZOVATKA ŠTÍTAVA 1 km

KRÍZOVATKA STAKČÍN 5 km

DO Fénix Štítava

DO Života Štítava

Cyklistický chodník Štítava

KRÍZOVATKA TOPOLA

9 km

STAKČÍN

25 km

2875/2005 r.

DO Fénix Štítava

DO Života Štítava

Cyklistický chodník Štítava

ULIČSKÉ KRÍZE plesná kštiny

4 km

NOVÁ SEDLICA piasek

12 km

DO Fénix Štítava

> 2875/2005

KST

NOVÁ SEDLICA

410 m

2005

0918 a

SKLÁDKA POD KÝČEROU
KREMENE

KST

(525 m)

0.40 h

RUSKÉS DLO,

(1221 m)

3.15 h

TUR.HR.PRIECHOD

(787 m)

9.10 h

2005

0918a/0,0b

LÁVKА POD PRÍKRYM

KST

(442 m)

0.15 h

LÚKY POD PRÍKRYM

(840 m)

1.25 h

ČIERŤAŽ

(1071 m)

2.20 h

2005

5790/0,0b

POĽOV.CHATA PRI ZBOJSKOM POTOKU

KST

(660 m)

1.50 h

RIABA SKALA

(1167 m)

3 2 h

2005

8728/0,0b

Cyklistický chodník ikon

ULIČ

10 km

STAKČÍN

34 km

2875/2005

DO Fénix Snina

Cyklistický chodník ikon

NOVÁ SEDLICA (TÁBORISKO)

1,5 km

DO Fénix Snina

2875/2005

07. Cyklosmerovka, doplnkové cykloznačky

Základným prvkom značenia cyklotrás sú malé a veľké cyklosmerovky, na Slovensku sú ich umiestnené rádovo desaťtisíce. Veľká cyklosmerovka má rozmer 450 x 140 mm, malá 200 x 100 mm.

Z veľkej cyklosmerovky sa dá vyčítať o akú trasu ide či cestnú alebo MTB, farba trasy, 1-2 vzdialenosť v smere jazdy, pričom obyčajne ako prvý cieľ je uvedené najbližšie významné miesto a ako druhý cieľ konečné miesto cyklotrasy. V hlavičke trasy je uvedený správca trasy (v súlade s vydaním rozhodnutia o legalizácii cyklotrasy) a v dolnej časti jej evidenčné číslo. To pomáha pri orientáciách v mapovom podklade.

K významným doplnkovým cykloznačkám patria najmä značky B.10 a B.11 upozorňujúce na jazdenie v lese a premávku lesných vozidiel, ako aj značka B.9, ktorá rieši súbeh cyklotrasy s trasou pre peších turistov.

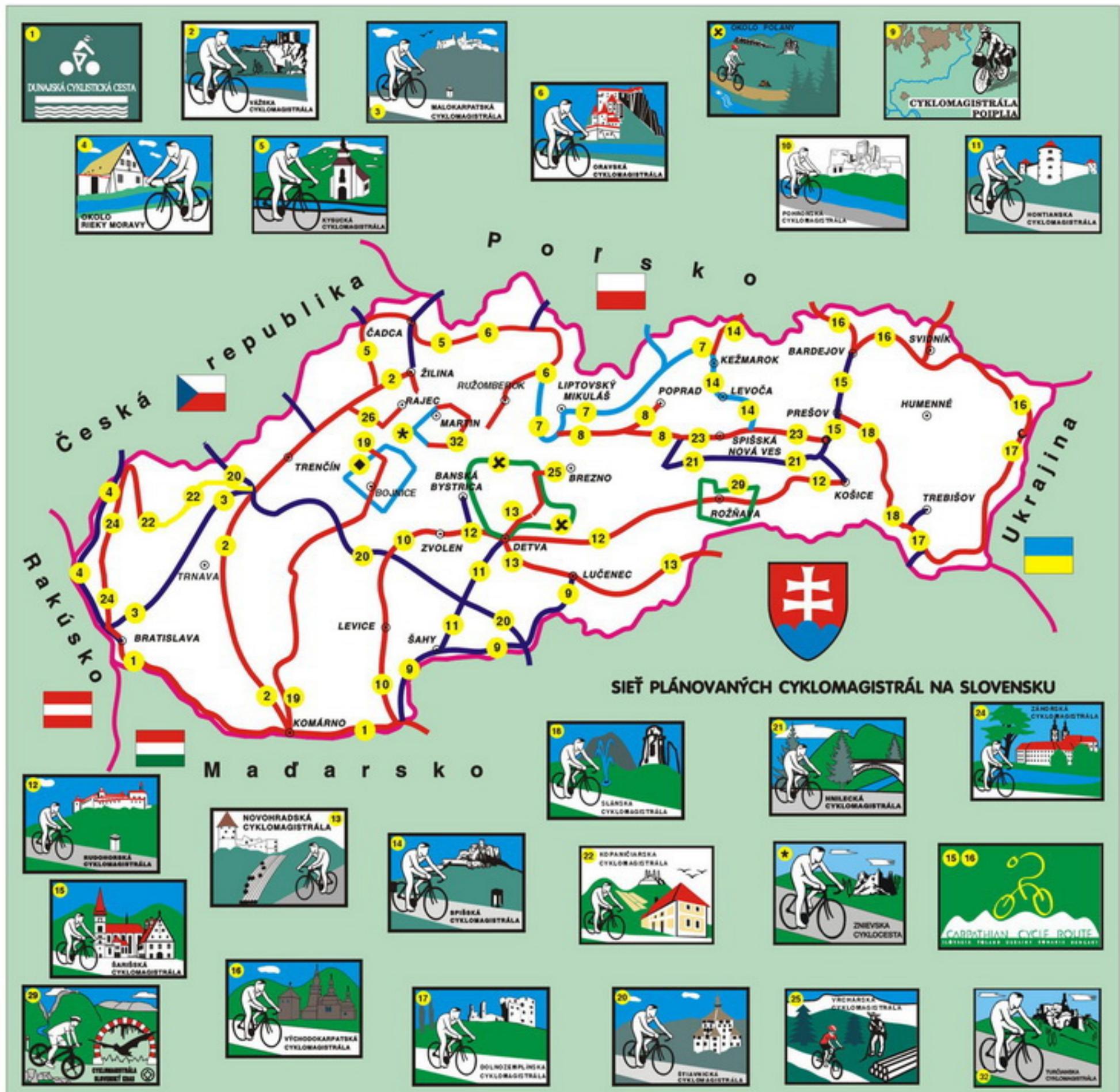

8. Siet diaľkových cyklomagistrál na Slovensku

Diaľkové cyklotrasy vytvárajú základného pavúka cykloputovania naprieč Slovenskom zo západu na východ a severu na juh. Sú napojené na cyklotrasy susedných štátov a na európsku cyklosiet. Väčšinou sú vedené dolinami riek. Sú značené obyčajne červenou farbou, majú trojmiestne evidenčné číslo. Ich úlohou je priviesť cykloturistu do regiónu a k najznámejším pamiatkam a zaujímavostiam Slovenska. Siet navrhuje Slovenský cykloklub v spolupráci s viacerými partnermi.

Ich počet na pohybuje okolo 40, väčšina z nich je už vyznačená, súvislejšie trasy chýbajú v Nitrianskom a Košickom kraji.

9. Cyklotrasa naprieč Slovenskom

Ideou tejto cyklotrasy je previesť turistického návštěvníka alebo cykloturistu naprieč Slovenskom po súvisle vyznačenej trase. V súčasnosti je táto trasa vyznačená medzi Komárnom - Bratislavou - Novým Mestom nad Váhom - Žilinou - Čadcou- Trstenou - Ružomberkom - Liptovským Hrádkom a vetva do Popradu a vetva do Spišskej Novej Vsi. Vedie po Dunajskej a Moravskej cykloceste, Malokarpatskej, Vážskej, Kysuckej, Oravskej, Liptovskej, Popradskej a Hornádskej cyklomagistrále. V súčasnosti vedie Nitrianskym, Trnavským, Bratislavským, Trenčianskym, Žilinským, Prešovským a Košickým krajom. Má dĺžku viac ako 760 km i s odbočkami na hraničné prechody. Pre dokončenie sú nutné úseky v krajoch Nitra, Prešov a Košice. V obci Podolie, v areáli Parku miniatúr, je umiestnený Nultý cyklopodudník tejto trasy.

9. Cyklotrasa naprieč Slovenskom

Ideou tejto cyklotrasy je previesť turistického návštěvníka alebo cykloturistu naprieč Slovenskom po súvisle vyznačenej trase. V súčasnosti je táto trasa vyznačená medzi Komárnom - Bratislavou - Novým Mestom nad Váhom - Žilinou - Čadcou- Trstenou - Ružomberkom - Liptovským Hrádkom a vetva do Popradu a vetva do Spišskej Novej Vsi. Viedie po Dunajskej a Moravskej cykloceste, Malokarpatskej, Vážskej, Kysuckej, Oravskej, Liptovskej, Popradskej a Hornádskej cyklomagistrále. V súčasnosti vedie Nitrianskym, Trnavským, Bratislavským, Trenčianskym, Žilinským, Prešovským a Košickým krajom. Má dĺžku viac ako 760 km i s odbočkami na hraničné prechody. Pre dokončenie sú nutné úseky v krajoch Nitra, Prešov a Košice. V obci Podolie, v areáli Parku miniatúr, je umiestnený Nultý cyklopodudník tejto trasy.

10. Cyklotrasa Okolo Slovenska

Ideou tejto cyklotrasy je previesť turistického návštěvníka alebo cykloturistu hypoteticky okolo Slovenska po súvisle vyznačenej trase. Pri budovaní tejto cyklotrasy by sa dal využiť v súčasnosti vyznačený úsek Cyklotrasy naprieč Slovenskom, ako aj na juhu vyznačené úseky Ipeľskej cyklomagistrály, Cyklomagistrály Slovenský kras, Rudohorskej cyklomagistrály. Na severe a východe pripadajú do úvahy vyznačené úseky Karpatskej cyklocesty, Cesty ikon. Trasa by tak viedla všetkými krajinami Slovenska, jej dĺžka by bola okolo 1200 až 1400 km. Pre jej dokončenie je nutné doznačiť úseky v krajoch Nitra, Banská Bystrica, Prešov a Košice.

11. Značené cyklotrasy a greenways

GREENWAYS

- jeden z prvkov tvoriacich systém cyklotrás
- krásne trasy, prednosť krásne prostredie a hlavne trasy mimo zóny dopravy
- potenciál Prešovského samosprávneho kraja pre takéto trasy
- SCK sa podielal na kofinacovaní 2 projektov Greenways na východnom Slovensku a ďalších 3 v SR
- potenciál Tatier
- cesta Okolo Tatier
- potenciál Polonín a Bukovských vrchov - drevené kostolíky
- trasa Svit - Poprad (Kežmarok)
- projekt blokového grantu SCK v Nadácii EKOPOLIS - optimalizácia cyklotrás na územích NP a CHKO v SR
- negatívne aspekty - zákon o ochrane prírody, lesný zákon, neodbornosť až nepriateľstvo niektorých úradníkov

VYUŽÍVANIE LESNÝCH ŽELEZNIČIEK

- bývalé telesá lesných železničiek - krásne prostredie, na Slovensku by to boli klenoty cyklotrás
- problém zaniknutia a zarastenia
- vlastnícke problémy
- problém nefunkčných telies a ich včlenenia do lesného fondu

ULIČSKÉ
KRIVÉ

УЛИЧ-
КРИВЕ

12. Drobná cykloinfraštruktúra

Súčasťou štandardnej výbavy cykloturistickej trasy sú prvky drobnej cykloinfraštruktúry, hlavne veľké a malé cykloodpočívadlá, veľkoplošné mapy a novinky imidžové panely pamiatok a zaujímavostí.

Veľké cykloodpočívadlo má viacero funkcií, slúži na oddych cykloturistu, je to miesto, kde sa môžu najest', stretnúť, diskutovať a ukryť pred dažďom. Má rozmer cca. 5 x 3 metrov. Odpočívadlá sú dnes umiestnené najmä v Bratislavskom a Trnavskom kraji na Dunajskej a Moravskej cyklistickej ceste, v Trenčianskom kraji na Myjavskej pahorkatine, v Banskobystrickom kraji. SCK realizoval v spolupráci s o členmi Združenia obcí Veľká Javorina Bradlo osadenie 40 cykloodpočívadiel.

Veľkoplošná mapa slúži na navigáciu cykloturistu v teréne. Býva osadená v kovovom alebo drevenom stojane. V mape je zákres cyklotrás, prípadne peších trás. Ideálne je i spestrenie mapy obrázkami a fotografiemi pamiatok a zaujímavostí na trasách. Mapy sú osadené vo viacerých lokalitách Slovenska, SCK realizoval v spolupráci s viacerými subjektami osadenie 200 ks týchto máp v Trenčianskom, Trnavskom a Žilinskom kraji.

Novinkou je osadenie panelov s imidžovými fotografiemi najkrajších pamiatok a prírodných zaujímavostí na trasách. SCK realizoval umiestnenie prvých 60-ich panelov na území Združenia obcí Veľká Javorina - Bradlo v Trenčianskom kraji, v rôznych lokalitách v Trnavskom kraji.

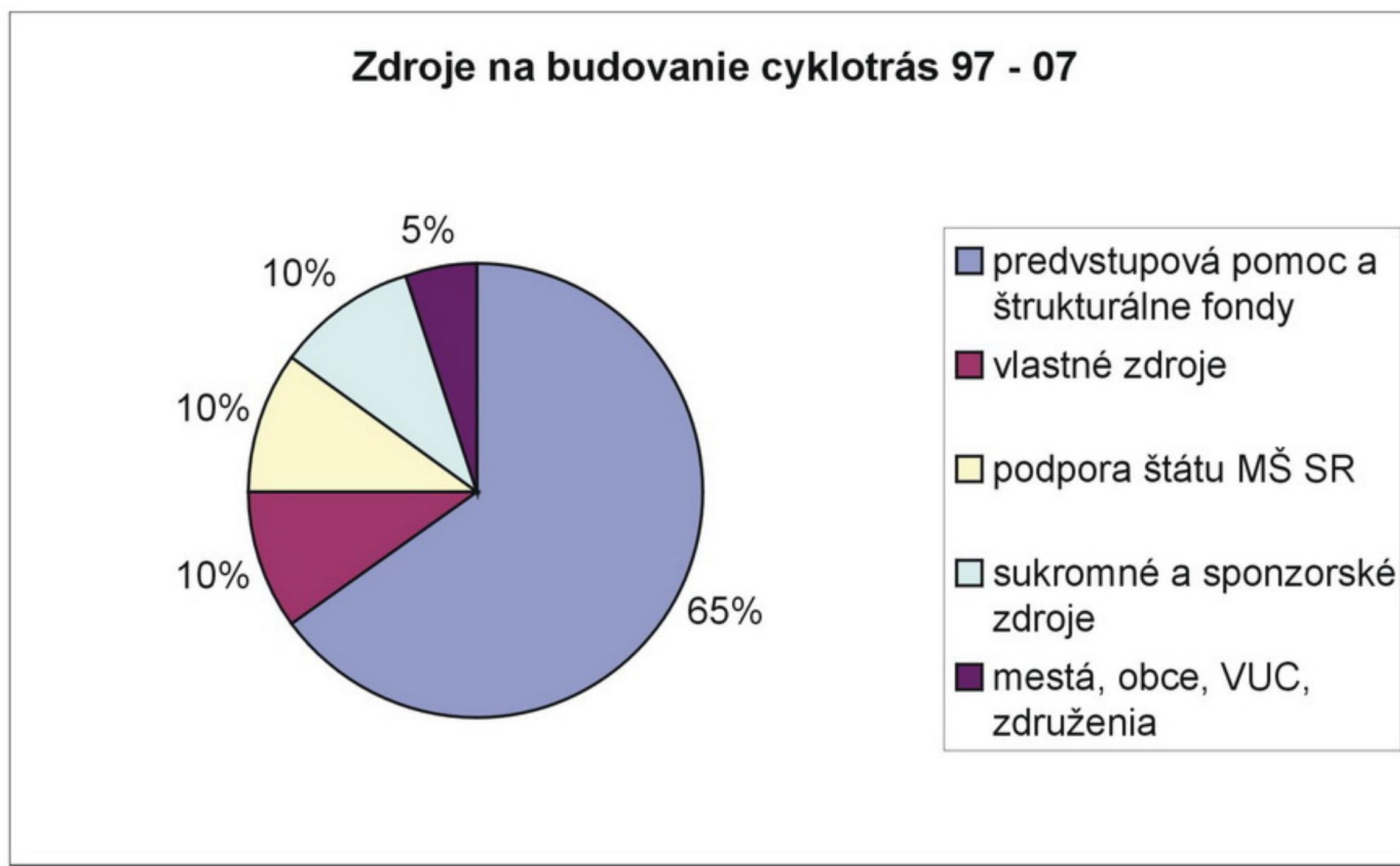
13. Zdroje na budovanie cyklotrás v rokoch 1997-2007

Idea vzniku legalizovaných vyznačených cyklotrás na Slovensku vznikla so vznikom Slovenského cykloklubu v roku 1994. Prvou lastovičkou bola legalizácia a vyznačenie úseku Vážskej cyklomagistrály v roku 1997. Zlomom bolo spracovanie celoslovensky platnej STN „Cykloturistické značenie“ v roku 2000-2001, spracovateľom bol Slovensky cykloklub. Potom už nasledovali stovky a tisíce jednaní, povolení a vyznačení trás v teréne. Hodnota v súčasnosti vyznačenej cyklosiete predstavuje rádovo desiatky miliónov korún, obsiahnutá je v prostriedkoch vynaložených na rekognoskácie trás, spracovanie dokumentácií, povoľovacích konaní, výroby prvkov značenia, samotným značením a následnou údržbou cyklotrás.

Na všetky tieto aktivity boli predovšetkým získané a použité zdroje:

- Predvstupová pomoc a štrukturálne fondy samotné SCK a viaceré subjekty získali podstatnú časť prostriedkov na legalizáciu a vyznačenie cyklotrás z týchto zdrojov. Odhadujeme, že predstavovali cca. 65% týchto nákladov.
- Zdroje SCK vlastné zdroje SCK sa podieľali na financovaní do výšky 10% z celkových nákladov.
- Podpora štátu (prostredníctvom MŠ SR) štát prispieva ročne menšími sumami na tvorbu a údržbu cyklosiete, odhad jeho podielu na financovaní je cca. 10%
- Súkromné a sponzorské zdroje viaceré nadačné zdroje a podpora firiem, napr., na západnom Slovensku podporuje 3 roky údržbu cyklotrás Západoslovenská energetika a.s. odhad cca. 10%
- Podpora miest a obcí, resp. ich združení, podpora VÚC odhad cca. 5%.

14. Podpora VÚC pre rozvoj cykloturizmu

Podpora VÚC pre rozvoj a udržateľnosť cykloturizmu na území príslušného samosprávneho kraja

- podpora štát na úrovni diaľkových trás významných v rámci Slovenska
- podpora VÚC trasám významu na úrovni kraja
- podpora Mikroregionálnych združení
- podpora miest a obcí
- podpora podnikateľmi
- granty, sponzorstvo, donorstvo

MODEL PODPORY UDRŽATEĽNOSTI CYKLOTRÁS NA ÚROVNI ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

- kraj s významným podielom peších turistických trás i cyklotrás na území SR - oba presuny zhodne 25%
- kalkulácia nákladov na kompletnú obnovu peších trás a cyklotrás - 12 mil. Sk
- pilotný projekt spolupráce SCK a KST pod gesciou SCK
- etapizácia projektu, združovanie prostriedkov